

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI TIMIȘOARA

**PROCES-VERBAL
PRIVIND
DEZBATEREA PUBLICĂ
DIN 3 DECEMBRIE 2009**

La dezbateră publică desfășurată în data de 03 decembrie 2009, la Casa de Cultura a Primăriei Municipiului Timișoara, au participat reprezentanți ai Direcțiilor Edilitare și de Comunicare, Colterm Timișoara, ISPE București, Universitatea Politehnică Timișoara, mass-media locale, cetățeni. Întâlnirea s-a desfășurat pe parcursul unei ore și 30 de minute, începând cu ora 15,30.

Ordinea de zi

Proiect de hotărâre din 24.11.2009
privind aprobarea Studiului de Fezabilitate pentru "Valorificarea energetică a deșeurilor municipale prin conceperea unei instalații adecvate și integrarea acesteia în cadrul CET Sud Timișoara"

.....

Mihai Costa: Numele meu este Mihai Costa, reprezint Direcția de Comunicare. Aș vrea să încep cu faptul că această tematică a fost transmisă pe site-ul Primăriei Timișoara, sub anunțul „Primăria Timișoara va organiza joi 3 decembrie începând cu orele 15.30 la Casa de Cultura dezbateră publică pe marginea proiectului de hotărâre privind aprobarea studiului de fezabilitate pentru valorificarea energetică a deșeurilor municipale prin conceperea unei instalații adecvate și integrarea acesteia în cadrul CET sud Timișoara”. Proiectul a fost afișat și la sediul Primăriei și a putut fi studiat și pe site-ul www.primariatm.ro la rubrica proiecte de hotărâre. Până în data de 4 decembrie vă adresăm rugămintea să formulați în scris propuneri referitoare la acest material la biroul de Relații Publice, fie în formă electronică sau pe fax. Din cadrul Direcției Edilitare participă la această dezbateră domnul Adrian Puscas, șeful serviciului salubritate, doamna Marinela Topor, șeful biroului Gestionare Deșeurii, din partea ISPE București, ca șef proiect, domnul Dr. ing. Alexei Atudorei, doamna Violeta Chiriac tot din partea ISPE București, doamna inginer Delia Marasescu, domnul Hardean Dumitru din partea ISPE sucursala Timișoara, domnul Matei Aurel, directorul Colterm Timișoara, domnul Maier Laurentiu, ISPE sucursala Timișoara, doamna Dr. Ing. Ioana Ionel de la Universitatea Politehnică Timișoara, la care se adaugă și domnul Mirel Ioan tot din partea Universității Politehnice. Vă mulțumim tuturor că participați.

Adrian Puscas: Care au fost premisele acestui studiu de fezabilitate? În prezent Timișoara se află într-o criză de depozitare a deșeurilor. O numim criză pentru că municipiul duce o acută lipsă de un spațiu amenajat în conformitate cu prevederile legale pentru eliminarea deșeurilor. Știm faptul că din 31 decembrie 2008 conform programului de sistare prevăzut în actele normative care reglementează depozitarea deșeurilor, depozitarea în depozitul de la Parta - Sag trebuia închis. Sigur că o soluție în această criză a fost achiziționarea de către societatea de salubritate a unei instalații Power-Pack. Suntem cu Consiliul Județean în prezent la finalizarea studiului de fezabilitate. Proiectul oferă soluții de management materiale al resurselor în conformitate cu reglementările legale ale Uniunii Europene. Ne va crea o independență energetică prin valorificarea acestor resurse la nivelul comunității și este o

solutie pe termen lung. In continuare o sa dau cuvantul sefului de proiect domnului Dr. Ing. Alexei Atudorei de la ISPE Bucuresti care va face o scurta prezentare a proiectului.

Alexei Atudorei: Buna ziua doamnelor si domnilor, ma numesc Alexia Atudorei si in numele colegilor mei de la ISPE Bucuresti si ISPE Timisoara o sa va prezint modul de abordare a lucrarii efectuate si a rezultatelor obtinute in cadrul studiului de fezabilitate.

Urmeaza prezentarea proiectului cuprins in Anexa 1.

Adrian Puscas: in continuare as dori sa dau cuvantul doamnei profesor inginer Ioana Ionel de la Univesitatea Politehnica din Timisoara.

Ioana Ionel: Multumesc frumos, multumesc de invitatie si ma bucur ca exista asa un larg interes din partea populatiei Timisoarii. Ceea ce ati vazut dvs aici este un proiect pe care daca il vom aplica vom realiza pentru orasul nostru inca un lucru bun si eficient, am fi primii din tara si in acest domeniu. Ni s-a prezentat aici o tehnologie si dupa parerea mea, adecvata, care pentru cetateanul de rand ar insemna pana la urma reducerea pretului gigacaloriei. Sigur ca acest lucru nu vine de la sine; populatia trebuie sa investeasca, sa-si dea girul in astfel de instalatii. Am putea vorbi sigur si de un aer mai putin poluat, a carei calitate sa corespunda legislatiei de mediu privind emisiile. Am putea vorbi sigur si de reducerea poluarii apelor freatice. Trebuie sa valorificam, sa reciclăm deseurile; deseurile reprezinta energie, deseurile au putere calorică, cateodata mai mare decat carbunele, pe care ne chinuim sa-l ardem si totusi nu le acordam atentia necesara. Deseurile pot constitui pentru o societate si de ce nu si pentru Timisoara o trambulina de desfaceri, de initiere a unor altor afaceri mici sau mai mari. Deseurile pot fi valorificate asa cum s-a aratat aici, prin ardere dar si prin alte tehnologii. Consider ca prima metoda, poate cea mai ieftina, pentru ca este lantul cel mai scurt, este nu de a realiza biodegradarea partii biodegradabile ale deseurilor ci arderea directa. Faptul ca s-a ales ca solutie sistemul de cogenerare, adica de productie a energiei termoelectrice simultan are ca scop utilizarea unui ciclu cu eficienta cat mai mare si acest lucru este ultima invitatie a comunitatii europene, care spuna ca trebuie sa fim economici, ecologici. Ciclu cu turbina este un ciclu este un ciclu care termodinamic asigura un randament inalt. Din punctul acesta de vedere as dori sa asigur populatia Timisorii, ca noi cei de la Universitate, cel putin noi de la Catedra de Specialitate nu am avea prea mult de comentat la solutiile alese.

Un alt lucru pe care as dori sa-l subliniez este faptul ca aceasta solutie ne scapa pe noi timisoarenii si de problema namolului. Stiti ca in Timisoara a existat aceasta fabrica de epurare a apelor; in urma epurarii rezulta namolul; namolul este tot un deșeu, care la fel ca si partea biodegradabila a gunoiului, face parte tot din categoria combustibililor verzi, adica a combustibililor care nu genereaza prin ardere emisii suplimentare de CO₂. Faptul ca acesta solutie rezolva simultan problema deseurilor si problema namolului mi se pare excelent. Faptul ca este inglobata in CET si nu este considerata o unitate independenta este un lucru extraordinar, pentru ca pana la urma, energia termica care va fi produsa va rezulta la un pret de cost mai mic si cetateanul din Timisoara va beneficia de un cost mai mic al energiei.

As propune sa se alature acestei investitii si o campanie de informare pe zone, pe nivele, pe pregatire cum sa invatam populatia sa ajute la implementarea acestui sistem, pentru ca o

baterie aruncata aiurea intr-o pubela poate sa aduca repercursiuni. Pentru populatie ar fi de retinut urmatoarele: vom avea posibilitatea obtinerii unui cost mai redus pe gigacalorie, poate ca CET-ul nu va mai necesita atatea subventii si atatea ajutoare din partea Primariei. Ar fi o posibilitate de a realiza in fapte un management corect si european in orasul nostru si am avea sansa zilei de maine pentru ca stiti ca un depozit de gunoi il cream in cativa ani dar rezultatele chiar daca este ca la carte le trag doua generatii.

Va multumesc pentru atentie.

Adrian Puscas: Multumim doamnei profesoare, in continuare domnul profesor Mirel Ioan tot de la Univesitatea Politehnica, cateva consideratii pe marginea proiectului.

Mirel Ioan: Buna ziua. Ma bucura faptul ca avem prilejul sa discutam o problema deosebit de importanta pentru Timisoara. Problema deseurilor devine, cu cat colectivitatea este mai mare o problema mai deosebita. Sigur ca au fost si sunt alternative prin care specialistii incearca sa rezolve aceasta problema cu care ne confruntam zi de zi. Groapa de gunoi a fost o solutie si mai este o solutie pentru anumite colectivitati, in a colecta, a depozita deseurile. Sigur ca o groapa de gunoi implica anumite tehnologii, anumite probleme. Groapa de gunoi rezolva o astfel de problema pe o perioada de timp mai scurta sau mai lunga. Acest subiect este mai vechi, de aproape 10 ani, cand s-a pus in discutie inchiderea depozitului de la Parta. Aceasta alternativa vine sa completeze si sa solutioneze o parte din aceste probleme spinoase. Avem in deseuri o sumedenie de produse pe care trebuie sa le si reciclam. Unele trebuiesc complet neutralizate, sa scapam de ele. Iata ca prin aceasta tehnologie, la nivelul municipiului se incearca a rezolva aceasta fundamentala cerinta, vis- a-vis de neutralizarea deseurilor. Neutralizarea inseamna a reduce efectele fata de individ , fata de membrii societatii.

Deseurile ocupa o pondere imporatanta, cam in jur de 400-500 kg / persoana pe an. La aceasta se mai adauga si namolurile sau deseurile din apa menajera. Depozitul de la Ghezela, daca nu ma insel, este de 65 ha iar aceasta instalatie cu toate amenajarile are 1,7 ha. Trebuie sa avem grija ce instalatii implementam pentru ca nu ne este indiferent ca cel care locuieste la cateva sute de metri in vecinatate sa fie afectat. Imi aduc aminte de perioada din aceasta vara, cand odata ce s-a inchis acest depozit de la Parta, institutia de salubritate publica s-a confruntat cu niste probleme deosebite. S-a gasit acel sistem de impachetare a gunoaielor dar in spatiul acela inchis toata imbracamintea aceasta de plastic a cedat si mirosurile au iesit afara. Pentru o reusita si o promovare a acestei tehnologii trebuie sa avem concursul intregii populatii. Aceasta selectare care se face sau separarea produselor reciclabile trebuie s-o facem la locul de productie, sa ducem la aceasta statie numai ce trebuie ars, restul sa-si urmeze traseele cuvenite de valorificare si in felul acesta vom putea beneficia de o rezolvare corespunzatoare a problemei deseurilor. Sigur nu putem , cel putin parerea mea, de a renunta sau a ignora si alte alternative.

Va multumesc si sper ca cei care vor alege utilaje pentru aceasta statie sa fie dintre cele mai bune utilaje performante.

Studenta Facultatea de Hidrotehnica Timisoara: Prima data trebuie cointeresata industria locala de material rulant. Dumneavoastra stiti foarte bine ca in natura nimic nu se pierde, totul

se transforma. Industria locala si sectia noastra de material rulant din cadrul Politehnicii trebuie bine puse pe roate, trebuie bine dezvoltata astfel incat sa asigure toate verigile acestea intermediare, despre care vorbea proiectul, de la intrarea in centrala si iesirea din centrala, acetse servicii sa fie asigurate pe cale mecanica. Deci veriga de aducere si iesire din centrala trebuie bine sustinuta de domeniul de resorturi de material rulant, facut chiar da catre Politehnica noastra si de industria de material rulant din teritoriu.

Presedintele consiliului de cartier din zona Steaua: In primul rand as spune ca publicitatea pentru aceasta dezbatere nu prea s-a facut, multi cetateni nu au stiut de ea deoarece au aparut doar pe site-ul Primariei. Referitor la locatia acestui incinerator nu prea sunt de acord cu ea, deoarece este foarte aproape de cartierul Steaua-Fratelia si am avut parte de multa poluare inclusiv in aceasta vara cu statia aceea de Power Pack, au fost niste mirosuri de nu ai putut sa deschizi geamurile, mai ales in lunile de vara. As dori sa intreb ce capacitate are acest buncar. In cazul in care nu are suficienta capacitate unde se vor depozita deseurile pana cand vor fi arse, pentru ca ne vom confrunta cu problemele pe care le-am avut si pana acum. In ceea ce priveste emanatiile, fumul as dori sa spun ca aceste emanatii vin si spre cartierul Steaua-Fratelia, ceea ce ne supara. Dupa aceea as dori sa stiu unde se va depozita zgura si cenusa, care rezulta din aceste arderi. As dori sa stiti ca nu as fi de acord cu acest incinerator asa de aproape de zona noastra, pentru ca si asa suntem poluati din toate punctele de vedere si de catre toate intreprinderile care sunt in jurul cartierului.

Alexei Atudorei: O sa va raspund pe rand, prima era legata de distanta; un calcul simplu spune ca iei inaltimea cosului inmultesti cu 150 si acolo va ajunge aerul la nivelul la care respiram. Distanta la care se va simti este de 10,5 km.

Presedintele consiliului de cartier din zona Steaua: Asta inseamna ca cosurile vor fi mai inalte decat cele existente?

Alexei Atudorei: Nu, nu, nu dar vorbim de o alta tehnologie. Instalatia noastra de incinerare introduce aer tocmai pentru a mentine aceasta combustie, astfel incat cantitatea de aer evacuata in atmosfera este de 10 pana la 20 de ori pe gram.

Presedintele consiliului de cartier din zona Steaua: La actualul CET noi avem parte si de funingine si de cenusa si de mirosuri de poluare.

Alexei Atudorei: Da dar nu puteti uita ca aceasta instalatie a CET-ului este in curs de modernizare. Pentru a doua intrebare raspunsul este ca buncarul are o capacitate de 7000, astfel incat sa acopere perioada de weekend cand nu se colecteaza si se acopera si o perioada de 5 zile cand sunt necesare reparatii curente.

Matei, director Colterm: Doamnelor so domnilor, buna ziua, va vorbesc din punctul de vedere a l operatorului, care va exploata aceasta centrala. Sa stiti ca acei balori Power-Pack imi creaza si mie niste probleme foarte mari pentru ca pe platforma lucreaza in jur de 400 de angajati si ei sunt cei mai apropiati de acest loc, care emana mirosuri neplacute si sa nu mai vorbim de caini, sobolani. Din punct de vedere al zgurii, zgura va fi dusa la depozitul de la Udvin, un depozit care este de deseuri nepericuloase. Vis-a-vis de ceea ce ati dvs. de praf si

pulbere va spun ca tot anul trecut am finalizat modernizarea tuturor electrofiltrelor, de asa maniera incat in momentul de fata suntem cu emisiile la jumatate din cat prevad normele europene. Legat de aceasta instalatie pentru Colterm, gunoiul nu reprezinta decat un combustibil. Am aderat la aceasta solutie, am discutat-o indelung, a mai fost abordata cu diverse ocazii dar in primul rand legislatia nu ne-a permis pana acum sa ne ocupam de aceasta problema. Puterea calorica a gunoaielor este aproximativ egala, in unele situatii chiar o depaseste pe cea a carbunelui, deci din punctul asta de vedere nu avem nici o problema. Vreau sa va spun ca daca punem in functie aceasta instalatie, o sa economisim in jur de 28 de milioane mc³ de gaz pe an, ceea ce inseamna economic cam toti atatia lei, ceea ce inseamna ca 40% din costurile cu combustibilul pe care il avem acum. Tehnic vorbind, am fost la asemenea instalatii, ultima pe care am vizitat-o a fost acum 2 luni, ati si vazut-o intr-una dintre fotografii. Tehnologia folosita de ardere este o tehnologie moderna cu materiale noi si asigura temperaturi suficient de mari in cadrul cazanului, de asa maniera incat sa produca o presiune de 55 de atmosfere si o temperatura de 500 de grade. Ca atare si turbogeneratorul va fi un turbogenerator de inalta eficienta si de aceea normal ca ader si eu la aceasta solutie. Fiind o solutie noua, intotdeauna cand apare ceva nou, lumea este un pic circumspecta. Am avut asemenea probleme si cand am implementat electrofiltrele si cand am facut alte investitii si cand am facut cogenerarea cu care ne-am batut atata timp capul. Trebuie sa va spun ca anual emisia a scazut anual aproximativ cu 35.000 t CO₂. Aceasta instalatie va reduce emisiile mult mai mult si din ce am vazut eu prezentat pe slide se incadreaza in normele europene. Bineinteles ca vor fi probleme tehnice. Alegerea locatiei este totusi departe de oras si ceea ce este mai important exista utilitati; exista platforme, exista drum de acces, exista cale ferata, exista cea mai moderna statie de tratare a apei din Romania, exista racordul la sistemul energetic national, exista oameni care de fapt asta fac, decat ca in loc de carbune o sa arde gunoi, sistemul de operare este acela. Bineinteles ca suntem la inceput de drum, este numai un inceput si urmeaza alte etape care vor fi mult mai dificile. Tot legat de noxe, vreau sa va spun ca si acuma suntem in lucru, un proiect de desulfurare si denoxare a gazelor emanate, cu fonduri europene in valoare de 53 de milioane de euro. Chiar daca produsul final este energia electrica si termica, problemele de mediu sunt probleme care ne preocupa constant. Avem monitorizarea online a tuturor emisiilor, avem rapoarte de mediu, oricine doreste putem sa-i punem la dispozitie raportul anual din 2008 fara nic o problema, ele sunt publice.

Va multumesc.

Presedintele consiliului de cartier din zona Steaua: Deci sa inteleg ca dvs. nu veti mai folosit nici un alt producator de energie, nici pacura, nici carbune, numai deseurile?

Matei, director Colterm: Nu, nu, nu. Deci aceasta instalatie este prevazuta sa functioneze cu cele 150.000 t de deseuri pe an, va produce cam 30% din energia termica.

Presedintele consiliului de cartier din zona Steaua: Ati amintit ca veti pastra statia de ambalare Power-Pack

Matei, director Colterm: Cu parere de rau va spun ca nu este statia noastra, este statia Retim-ului si v-am spus ca nici mie nu-mi place ce se intampla acolo, pentru ca stiti ca in

zona exista si un teren de sport, utilitatea lui a cazut total. Normal ca acea statie din acel moment nu va mai produce acei baloti. Balotii vor fi produși doar in perioada aceea de 5 zile necesare reparatiilor curente.

Adrian Puscas: In momentul in care se pune in functiune instalatia asa cum ati vazut din proiect, in locul lor este adus un compactor si varsat direct in buncar, deci nu se mai varsa vrac, intr-a incinta inchisa.

Presedintele consiliului de cartier din zona Steaua: Deci va avea suficienta capacitate si va fi depozitat separat.

Adrian Puscas: Are 35 de metri adancime, nu mai exista mirosuri absolut deloc. Plus de aia incinta este inchisa.

Presedintele consiliului de cartier din zona Steaua: Mie de asta imi este teama sa nu fie depozitat in afara.

Adrian Puscas: Nu, nu este exclus. Am vazut foarte multe instalatii de incinerare si numeni nu se plange de noxe, de orice fel de poluanti. Toate instalatiile de incinerare de acest gen de valorificare energetica a deseurilor sunt monitorizate de agentiile de protectie a mediului si exact asa va functiona si aceasta instalatie. Nu este permis nimanui sa opereze peste parametrii impusi de lege. Producatorii de instalatii, vorbesc de cei care realizeaza cuptoare, nu au stat cu mainile in san, au stiut cei asteapta. Parametrii la care functioneaza sunt cu mult mult mai mici decat cei permisi de Uniunea Europeana. Sa alocam pentru depozitarea deseurilor suprafete intense si imense de teren este cea mai mare prostie. Cei din Vest alaturi de care suntem si noi acum, inchid toate depozitele de deseuri si realizeaza asemenea instalatii, pentru ca e pacat sa bagi ceva de valoare in pamant si sa-l acoperi cand poti sa-l folosesti ca resursa materiala. Asta vrem sa facem si noi si cred ca in final vom reusi.

Horatiu Baraban, cartierul Steaua-Fratelia: Noi cei din cartierul Steaua ne-am bucurat de varianta Ghizela pentru ca asa am fi scapat de traficul infernal de masini de gunoi care trec toata ziua prin zona noastra. Ce solutie dati?

Adrian Puscas: Traficul va fi acelasi.

Horatiu Baraban, cartierul Steaua-Fratelia: Deci toata circulatia acestor deseuri va trece prin zona Sagului, Steaua.

Adrian Puscas: Oricum masina de colectare trece pe toate strazile din Steaua. Nu avem cum sa nu trecem, ca nu putem colecta gunoiul.

Horatiu Baraban, cartierul Steaua-Fratelia: Nu. Am inteles ca masinile din tot orasul vor transporta deseurile in sud.

Adrian Puscas: Da, vor trece podul din calea Sagului si vor face stanga.

Horatiu Baraban, cartierul Steaua-Fratelia: Eventual o sosea de centura.

Adrian Puscas: Vad ca inelul patru s-a dat drumul iar centura a fost inaugurata ieri de primul ministru. Speram ca si in partea cealalta se va realiza centura cat de repede posibil dar nici asta nu se face de pe o zi pe alta. Speram ca lucrurile nu vor sta pe loc, se vor misca.

Horatiu Baraban, cartierul Steaua-Fratelia: Pe noi ne afecteaza traficul acesta de masini de gunoi, care trec prin zona podului de la calea Sagului.

Adrian Puscas: Se modernizeaza si podul de la calea Sagului, speram sa se realizeze si centura la inelul de acolo si problemele se vor rezolva. Nu se fac de pe azi pe maine. Analiza tehnica economica s-a facut foarte riguros. Nimeni nu-si permite sa se joace cu asa ceva. ISPE Timisoara, ISPE Bucuresti a colaborat foarte bine alaturi de Colterm si de noi in realizarea acestui studiu de fezabilitate.

Ioana Ionel: Eu as mai adauga celor care sunt reprezentanti de cartier, ca Primaria Timisoarei de patru ani colaboreaza cu noi Politehnica, avem un laborator mobil, este poate singurul din vestul tarii si daca ca plageti la primarie rugati sa va treaca zona in cartierul unde masuram. Deasemenea pentru a reglementa problema aceasta cu traficul, intr-adevar cand introduci ceva nou trebuie s-o faci cu cap si pana la urma solutia sa fie si economica si sa fie acceptata de toata lumea. Sigur ca nu se poate face nimic de azi pe maine.

Adrian Puscas: Va multumesc pentru prezenta dvs. aici si va doresc o seara buna.

Director Direcția de Comunicare,

Violeta Mihalache

Șef Birou Relații Publice,

Alina Pintilie

Întocmit,

Ciprian Nyari